

Bilaga 2 – Nuläge för Norrtälje kommuns arbete med civilsamhället inom beredskap

Frivilliga resursgruppen – FRG

Kommunen har ett samarbetsavtal avseende Frivilliga resursgruppen (FRG) med Frivilliga Försvarsorganisationernas samarbetskommitté (FOS). Det samarbetsavtalet har uppdaterats under året och gäller organisation, utbildning och utveckling av Frivilliga Resursgruppen i Norrtälje (FRG) som på uppdrag av kommunen förstärker kommunens förmåga att hantera samhällsstörningar, till exempel genom att upprätta och upprätthålla kommunala trygghetspunkter. FRG finansieras av kommunen men förutsätter civilsamhällets deltagande.

Kommunen har ett nära samarbete med FRG idag med regelbundna möten. Gemensamt tar kommunen och FRG fram en verksamhetsplan som följs upp regelbundet. Det primära fokuset för kommunen mot FRG är att de ska kunna bemanna trygghetspunkter och ha kunskap om innehåll samt se över utrustningen i kommunens mobila beredskapsförråd.

Trygghetspunkter

Sedan 2019 har kommunen officiellt haft fem primära trygghetspunkter, dessa har varit på kommunens brandstationer. Detta är inte lämpligt då samling av allmänhet i anslutning till räddningstjänstens utryckningsverksamhet påverkar räddningstjänstens arbete negativt.

Säkerhet och beredskap har arbetat med att ta fram andra förslag på trygghetspunkter och på Förvaltningarnas ledningsgrupp den 17 juni 2025 lade säkerhet och beredskap fram ett förslag på tilltänkta trygghetspunkter som det beslutades om att gå vidare med och undersöka dessa platser närmare. Utgångspunkten är att trygghetspunkterna ska vara lokaliserade i en fastighet som ägs av Norrtälje kommun. Detta ger kommunen rådighet över dem samt att eventuella investeringar som görs också kommer andra verksamheter inom kommunen till nytta. De framtagna punkterna är i kommunens skolor samt i sportcentrum. Ett arbete har påbörjats för att undersöka dessa platser mer ingående samt inleda en dialog med den verksamhet som är där i vardagen.

När arbetet med att undersöka dessa tilltänkta platser är klart så finns det områden i kommunen som vi har identifierat där det är långt till en tilltänkt trygghetspunkt. På vissa av dessa områden saknas det bra lokaler som ägs av kommunen. I dessa områden planerar kommunen att inleda dialog med civilsamhället om att kunna nyttja deras lokaler om en händelse kräver att en trygghetspunkt öppnas just där.

Mobila beredskapsförråd

Kommunen har fyra mobila beredskapsförråd i form av containrar som innehåller utrustning som kan behövas när en trygghetspunkt öppnas. Planen är att dessa flyttas till en trygghetspunkt när den öppnas för att säkerställa att det finns en grundläggande utrustning som det kan finnas behov av vid en trygghetspunkt.

SOT-punkt Arholma

Länsstyrelsen Stockholm har inlett ett pilotprojekt i skärgården om service och trygghetspunkter (SOT). Detta är ett koncept som används i Jämtland idag och i länsstyrelsen Stockholm har valt ut tre öar i skärgården som ska ingå i pilotprojektet. Arholma i Norrtälje kommunen är en av de. Kommunen har i detta arbete erbjudit Arholma byalag att köpa en fastighet på Arholma för att möjliggöra skapandet av en robust SOT-punkt med samlingslokal, lanthandel och drivedelsmack som drivs i regi av det lokala civilsamhället

Frivilliga radioorganisationen – FRO

Kommunen har idag ett befintligt avtal med frivilliga radioorganisationen och detta avtal håller på att revideras.

Sjövärnskåren

Räddningstjänsten i Norrtälje kommun har idag ett befintligt avtal med sjövärnskåren. Detta avtal håller på att revideras i nuläget.

Identifierade utvecklingsmöjligheter

Under arbetets gång så har ett flertal utvecklingsmöjligheter identifierats som alla kan ytterligare stärka samarbetet med civilsamhället.

- *Kartlägga näringslivsresurser i kommunens geografiska område.*
Vilka resurser inom näringslivet finns i kommunens geografiska område som kan nyttjas och samverkas med inom civil beredskap?
- *Kartlägga civilsamhället i kommunens geografiska område.*
Inom kommunens geografiska område finns det flertalet organisationer/föreningar och liknande som kan vara en resurs inom civil beredskap. Vid en kartläggning av dessa öppnas det upp möjligheten att kommunen vid behov har en kontaktväg till olika företrädare för civilsamhället.
Genom denna kartläggning så får kommunen kunskap om vilka aktörer som finns inom civilsamhället. Denna kartläggning kan även innehålla uppgifter som handlar om faktiska resurser exempelvis aggregat, fordon och utrustning.
- *Starta ett beredskapsforum för aktörer inom civilsamhället.*
Efter kartläggning av aktörer inom civil samhället kan dessa aktörer sedan ingå i ett beredskapsforum inom Norrtälje kommun som möjliggör att aktörerna, inklusive kommunen, får kunskap om varandra och kan samverka. Ett beredskapsforum med målsättning att kommunen är värd för och bjuder in till en träff årligen för detta beredskapsforum.

Ett beredskapsforum svara mot den del i lagen (Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap) som rör geografiskt områdesansvar som styr kommunens arbete i dessa frågor. I den lagen står det att "Kommuner skall inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att

1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet, ..."

- *Uppmärksamma vikten av civil beredskap under publika evenemang.*

En utvecklingsmöjlighet är att öka medvetenheten om civil beredskap i publika sammanhang och mötesplatser. Som ett steg i detta arrangerar Norrtälje kommun den 12 november 2025 ett landsbygds- och skärgårdsforum om civil beredskap, där representanter för civilsamhälle, näringsliv, lokalsamhällen och kommunen möts för dialog, kunskapsutbyte och stärkande av den civila beredskapen.

Genom forumet skapas förutsättningar för att tillvarata och samordna lokala resurser och behov i bygder och skärgårdsområden och föra samman dessa med kommunens kapacitet.

Forumet ska bidra till ökad förståelse för roller och ansvar, men också hur frivilliga resurser kan nyttjas inom kommunen. Målsättningen är att forumet både ska fungera som en mötesplats i det korta perspektivet och som en del av ett långsiktigt arbete med att förankra och utveckla civil beredskap i hela kommunen.

- *Utred möjligheten att Norrtälje energi tar över förvaltning och drift av kommunens reservkraft.*

I nuläget ansvarar kommunens fastighetsavdelning för reservkraften inom kommunen. Ett övertagande av kommunens reservkraftaggregat inklusive skötsel, drift och underhåll av Norrtälje energi skulle både samla resurser och förmåga i kommunkoncernens egen regi och bidra till ökad samverkan med en näringslivsaktör i kommunen.